

باسمه تعالی

عنوان مقاله:

نکات رشد نواحی نوآوری و مسیر پیش روی آنها

این مقاله به سفارش پارک علم و فناوری دانشگاه تربیت مدرس تهیه و تدوین گردیده است
لذا تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

mstpark@modares.ac.ir

چکیده

برای رشد نواحی نوآوری چه باید کرد؟

- ابتدا یک شبکه رهبری که به صورت مشارکتی عمل می‌کند، ایجاد کنید؛
- با ارائه راهنمایی‌های عملی، چشم‌انداز رشد را تعیین کنید؛ این کار به چگونگی رشد و توسعه یک منطقه نوآوری در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت و در ابعاد مختلف اقتصادی و اجتماعی کمک می‌کند.
- به کشف استعدادها و افراد حرفه‌ای بپردازید؛
- رشد فراگیر را ارتقا دهید؛
- برای حمایت از زیرمجموعه‌های خود جذب سرمایه کنید.

پیدایش مناطق نوآوری با پویایی نوآورانه عصر ما همسو شده است و نواحی نوآوری می‌توانند گامی مؤثر در ارتقای فناوری و توسعه ایده‌های نوآورانه یک جامعه بردارند.

مقدمه

در این مقاله سعی داریم تا توصیه‌های افراد متخصص را در جهت رشد نواحی نوآوری بررسی کنیم. این موارد به طور خلاصه به شرح زیر هستند: ایجاد شبکه رهبری در بین بخش‌های متفاوت، ارائه راهنمایی‌های عملی برای تعیین چشم‌اندازهای پارک‌های علم و فناوری و نواحی نوآوری، کشف استعدادها و افراد ماهر، فراگیر کردن رشد و در نهایت جذب سرمایه.

چگونه رشد کنیم؟

متخصصان در نواحی نوآوری پیشرفته پنج توصیه ارائه می‌دهند:

۱. ابتدا یک شبکه رهبری مشارکتی ایجاد کنید؛ این شبکه شامل مجموعه‌ای از رهبران مؤسسات اصلی، شرکت‌ها و بخش‌هایی که به طور منظم و رسمی در زمینه طراحی، تحویل، بازاریابی و اداره منطقه همکاری می‌کنند، می‌باشد. رهبران در نواحی نوآوری پیشرفته در بارسلونا، آینده‌وون، سنت لوئیز و استکهلم، مدل حکمرانی Triple Helix را در موفقیت خود اساسی می‌دانند. Triple Helix شامل تعاملات ساختاری بین صنعت، دانشگاه‌های تحقیقاتی و دولت است.

۲. با ارائه راهنمایی‌های عملی، چشم‌انداز رشد را تعیین کنید تا چگونگی رشد و توسعه یک منطقه نوآوری در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در کنار ابعاد اقتصادی، فیزیکی و اجتماعی مشخص شود؛ بیشتر متخصصان اهمیت توسعه چشم‌انداز را برای استفاده از نقاط قوت منحصربه‌فرد زیرمجموعه‌های خود (خوشه‌های اقتصادی متمایز، مؤسسات و شرکت‌های محلی و منطقه‌ای پیشرو، موقعیت مکانی و مزایای طراحی و سایر ویژگی‌های فرهنگی) ذکر می‌کنند.

ترسیم یک دوره برای رشد آینده منطقه: طرح جامع کورتکس^۱ در سنت لوئیز

۳. به کشف استعدادها و افراد حرفه‌ای بپردازید؛ این را نیز در نظر داشته باشید که افراد تحصیل کرده، کارگران ماهر، زیرساخت‌ها و سیستم‌های پیشرفته، محرکه‌های نوآوری هستند. پیگیری استعداد، به استراتژی‌های جذب، حفظ و رشد نیاز دارد. همچنین یکپارچه‌سازی فناوری نیاز به ملزوماتی مانند فیبر نوری درجه یک و در بعضی جاها امکانات آزمایشگاهی تخصصی برای ایجاد بستری با کیفیت بالا برای شرکت‌های نوآور دارد.

۴. رشد فراگیر را ارتقا دهید؛ این کار را با استفاده از ناحیه نوآوری انجام دهید. مناطق نوآوری می‌توانند به‌عنوان بستری برای بازسازی محله‌های فرسوده مجاور و همچنین ایجاد امکانات آموزشی، شغلی و سایر فرصت‌ها برای ساکنان کم‌درآمد شهر باشد. در مکان‌های متفاوت مانند بارسلونا، دیترویت و فیلادلفیا استراتژی‌های مختص به خود را اجرا کردند. در این نواحی بر روی مجهز کردن کارگران به مهارت‌هایی

^۱ Cortex Master Plan

که برای مشارکت در اقتصاد نوآوری یا سایر مشاغل ثانویه و عالی حاصل از رشد نوآورانه نیاز است، به طور خاصی متمرکز شده است.

۵. برای حمایت از موارد زیر به جذب سرمایه بپردازید؛

- علوم پایه و تحقیقات کاربردی
 - تجاری سازی نوآوری
 - راه اندازی و گسترش کارآفرینی (شامل مراکز رشد و شتاب دهنده ها)، املاک و مستغلات مسکونی، صنعتی، تجاری و درون شهری (شامل فضاهای مشترک جدید)
 - زیرساخت های مبتنی بر مکان (به عنوان مثال، انرژی، خدمات، پهنای باند و حمل و نقل)
 - امکانات آموزش و پرورش
 - واسطه ها برای اداره اکوسیستم نوآوری
- در شهرهایی مانند کمبریج، دیترویت و سنت لوئیس با موفقیت سرمایه های محلی را برای تأمین این نیازها فراهم کردند.

مسیر پیش رو

برای مثال، ایالات متحده، پتانسیل رشد مناطق نوآوری را دارد، زیرا تقریباً در هر شهر بزرگ این کشور می توان با استفاده از یک ترانزیت، منطقه تجاری مرکزی را به یک منطقه قوی در میانه ی شهر متصل کرد.

بسیاری از شهرها و جوامع حومه ای قدیمی نیز در «احیای مجدد مناطق شهری» در حال پیشرفت هستند؛ و می توان از طریق سرمایه گذاری در زیرساخت ها (یا حذف زیرساخت ها)، بازسازی براون فیلدها^۲، احیای اسکله و توسعه محور ترانزیت مراحل تکامل را طی کرد.

در نهایت، تعداد معدودی از «پارک های علمی درون شهری» (و جوامع حومه ای مجاور آنها) در حال توسعه خوشه ای هستند. در این موارد تراکم را افزایش می دهند؛ یعنی، فضاهایی را ایجاد می کنند که به افراد و بنگاه های اقتصادی اجازه ایجاد شبکه ای آشکار را می دهد تا بتوانند به توسعه خوشه ای برسند.

^۲ برای اشاره به تأسیساتی استفاده می شود که قبلاً توسعه یافته و کاربرد داشته است ولی در حال حاضر برای گسترش، توسعه مجدد یا تغییر کاربری مورد استفاده قرار می گیرد.

در زیر قسمتی از کتاب شهرها در تمدن‌ها نوشته‌ی پیتر هال، مورخ شهری، را برای نمونه بیان می‌کنیم:

«مناطق نوآوری مظهر ذات شهرها هستند: مجموعه‌ای از افراد با استعداد و کوشا در محله‌های نزدیک جمع شده‌اند تا به تبادل نظر و دانش بپردازند. این رویداد را «فرایند پویای نوآوری، تقلید و بهبود» می‌نامند.^۳

پیدایش مناطق نوآوری با پویایی نوآورانه عصر ما همسو شده است و نشان‌دهنده‌ی راهی روشن برای شهرها و کلان شهرها است. تصمیم گیرندگان محلی - مقامات منتخب و رؤسای شرکت‌های بزرگ و کوچک، دانشگاه‌های محلی، خیرین، کالج‌های محلی، شوراهای محله و اتاق‌های بازرگانی - برای این موارد باید اجازه ابراز وجود به آن‌ها بدهند و این عملکردی منطقی است. شرکت‌ها و مؤسسات مالی جهانی در پذیرفتن آن‌ها هوشمندانه عمل می‌کنند. ایالت‌ها و دولت فدرال باید آن‌ها را پشتیبانی و به فرایند آن‌ها سرعت ببخشند. در نتیجه می‌توانیم گامی به‌سوی ایجاد اقتصادی قوی‌تر، پایدارتر و فراگیرتر در دهه‌های اولیه این قرن جوان برداریم.

جمع‌بندی

پیدایش مناطق نوآوری مسیر جدیدی را پیش روی شهرها و کلان شهرها گذاشته است. توسعه نواحی نوآوری امکان پیشرفت را نه تنها در آن ناحیه بلکه در مناطق و محله‌های فرسوده مجاور ایجاد می‌کند و می‌تواند باعث رشد و بازسازی بخش‌های مجاور شود. به‌منظور رسیدن به این هدف والا نیازمند کشف استعدادها، ایجاد شبکه ارتباطی قوی بین رهبران بخش‌های مختلف و جذب سرمایه هستیم و این راه پرفرازونشیب همکاری مقامات دولتی و شهری را در تمام مراحل می‌طلبد. در نتیجه، نواحی نوآوری می‌توانند گامی مؤثر در ارتقای فناوری و توسعه ایده‌های نوآورانه یک جامعه بردارند و ابراز وجود کنند.

منابع

- www.brookings.edu/essay/rise-of-innovation-districts
- Peter Hall, ۱۹۹۹, Cities in Civilization: Culture, Innovation, and Urban Order

^۳ پیتر هال، شهرها در تمدن: فرهنگ، نوآوری و نظم شهری